

Wtorek 25 października 2005

1. zatwierdza po poprawkach wniosek Komisji;
2. wskazuje, że środki określone w projekcie Komisji na okres po roku 2006 będą przedmiotem decyzji w sprawie kolejnych wieloletnich ram finansowych;
3. wzywa Komisję, aby ta, po przyjęciu kolejnych wieloletnich ram finansowych, przedstawiła w miarę potrzeb propozycję dostosowania finansowej kwoty referencyjnej programu;
4. zwraca się do Komisji o ponowne przedłożenie mu sprawy, jeśli uzna ona za stosowne wprowadzenie znaczących zmian do swojego wniosku lub zastąpienie go innym tekstem;
5. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji.

P6_TC1-COD(2004)0153

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 25 października 2005 r. w celu przyjęcia decyzji .../2005/CE Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej Zintegrowany Program działań w zakresie kształcenia ustawicznego

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 149 ust. 4 i art. 150 ust. 4,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,

działając zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Decyzją Rady 1999/382/WE ⁽⁴⁾ ustanowiono drugi etap wspólnotowego programu działań w dziedzinie kształcenia zawodowego „Leonardo da Vinci”.
- (2) Decyzją nr 253/2000/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽⁵⁾ ustanowiono drugi etap wspólnotowego programu działań w dziedzinie edukacji „Socrates”.
- (3) Decyzją nr 2318/2003/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽⁶⁾ ustanowiono wieloletni program (2004-2006) na rzecz skutecznej integracji technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT) w ramach systemów edukacji i szkolenia zawodowego w Europie (Program „eLearning”).
- (4) Decyzją nr 791/2004/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽⁷⁾ ustanowiono wspólnotowy program działań na rzecz wspierania organizacji działających na poziomie europejskim w dziedzinie edukacji i kształcenia a także konkretnych działań w tej dziedzinie.
- (5) Decyzją nr 2241/2004/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽⁸⁾ ustanowiono jednolite ramy dla przetrzymania kwalifikacji i kompetencji (Europass).
- (6) **Decyzja nr 2317/2003/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽⁹⁾ ustanowiła program poprawy jakości w szkolnictwie wyższym i wspierania międzykulturowego zrozumienia poprzez współpracę z państwami trzecimi (Erasmus Mundus) (2004-2008).**

⁽¹⁾ Dz.U. C 221 z 8.9.2005, str. 134.

⁽²⁾ Dz.U. C 164 z 5.7.2005, str. 59.

⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 25 października 2005 r.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 146 z 11.6.1999, str. 33. Decyzja ostatnio zmieniona rozporządzeniem (WE) nr 885/2004 (Dz.U. L 168 z 1.5.2004, str. 1).

⁽⁵⁾ Dz.U. L 28 z 3.2.2000, str. 1. Decyzja ostatnio zmieniona rozporządzeniem (WE) nr 885/2004.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 345 z 31.12.2003, str. 9.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 138 z 30.4.2004, str. 31.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 390 z 31.12.2004, str. 6.

⁽⁹⁾ **Dz.U. L 345 z 31.12.2003, str. 1.**

Wtorek 25 października 2005

- (7) **Znaczne rozbieżności w osiągnięciach systemów kształcenia w Unii Europejskiej, wykazane w raporcie PISA z 2003 r., stanowią kwestię problematyczną.**
- (8) Deklaracja Bolońska, podpisana przez ministrów edukacji dwudziestu dziewięciu państw europejskich w dniu 19 czerwca 1999 r., ustanowiła międzyrządowy proces mający na celu stworzenie do 2010 r. „Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego”, wymagający wsparcia na poziomie Wspólnoty.
- (9) Na specjalnym posiedzeniu Rady Europejskiej w Lizbonie w dniach 23-24 marca 2000 r. przed Unią Europejską postawiono strategiczny cel stania się najbardziej konkurencyjną i dynamiczną gospodarką światową opartą na wiedzy, zdolną do utrzymania zrównoważonego wzrostu gospodarczego z większą liczbą lepszych miejsc pracy oraz większą spójnością społeczną, a także zwrócono się do Rady Edukacji o podjęcie ogólnych rozważań naukowych na temat konkretnych, przyszłych celów systemów kształcenia, skupiając się na wspólnych troskach i priorytetach z jednoczesnym uwzględnieniem różnic narodowych.
- (10) **Zaawansowane społeczeństwo oparte na wiedzy jest kluczem do wzrostu gospodarczego i większego poziomu zatrudnienia. Edukacja i kształcenie stanowią priorytety dla Unii Europejskiej w celu osiągnięcia celów z Lizbony.**
- (11) W dniu 12 lutego 2001 r. Rada przyjęła sprawozdanie na temat konkretnych przyszłych celów systemów edukacji i kształcenia. W dniu 14 czerwca 2002 r. Rada przyjęła szczegółowy program pracy w zakresie realizacji tych celów, wymagający wsparcia na poziomie Wspólnoty.
- (12) Na posiedzeniu Rady Europejskiej w Goeteborgu w dniach 15-16 czerwca 2001 r. uzgodniono strategię na rzecz zrównoważonego rozwoju oraz dodano do procesu lizbońskiego na rzecz zatrudnienia, reform gospodarczych i spójności społecznej wymiar ochrony środowiska.
- (13) Na posiedzeniu Rady Europejskiej w Barcelonie w dniach 15-16 marca 2002 r. przyjęto cel uczynienia unijnych systemów edukacji i kształcenia wzorcem jakości dla świata do 2010 r. oraz wezwano do podjęcia działań na rzecz poprawy podstawowych umiejętności, w szczególności poprzez naukę co najmniej dwóch języków obcych od wczesnych lat życia.
- (14) Komunikat Komisji z dnia 27 czerwca 2002 r. „Utworzenie europejskiej przestrzeni kształcenia ustawicznego” oraz rezolucja Rady z dnia 27 czerwca 2002 r. w sprawie kształcenia ustawicznego⁽¹⁾ potwierdzają, że kształcenie ustawiczne należy wspierać działaniami i decyzjami politycznymi podejmowanymi w ramach programów wspólnotowych w tej dziedzinie.
- (15) **W swojej rezolucji w sprawie powyższego komunikatu Komisji⁽²⁾ Parlament z zadowoleniem przyjął inicjatywę iZi Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) poszerzającą jego kompetencje o udzielanie pożyczek na naukę w celu zwiększenia możliwości kształcenia oraz wezwał Komisję i Państwa Członkowskie do ułatwiania zaciągania pożyczek na kształcenie ustawiczne z EBI.**
- (16) Rezolucja Rady z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wspierania wzmocnionej współpracy europejskiej w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego⁽³⁾ ustanowiła proces wzmocnionej współpracy europejskiej w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego, wymagający wsparcia na poziomie Wspólnoty. Deklaracja Kopenhaska, uzgodniona przez ministrów edukacji trzydziestu jeden państw europejskich w dniu 30 listopada 2002 r., włączyła partnerów społecznych i kraje kandydujące w ten proces.
- (17) W komunikacie Komisji w sprawie planu działań na rzecz umiejętności i mobilności zwrócono uwagę na ciągłą potrzebę działań na poziomie europejskim w celu poprawy uznawalności kwalifikacji uzyskanych poprzez kształcenie i szkolenia.
- (18) W komunikacie Komisji w sprawie planu działań na rzecz wspierania nauki języków obcych oraz różnorodności językowej określono działania, jakie mają być podjęte na poziomie europejskim w latach 2004-2006, a także działań objętych szerszą perspektywą.

⁽¹⁾ Dz.U. C 163 z 9.7.2002, str. 1.

⁽²⁾ **Dz.U. C 272 E z 13.11.2003, str. 449.**

⁽³⁾ Dz.U. C 13 z 18.1.2003, str. 2.

Wtorek 25 października 2005

- (19) **Promowanie nauki i nauczania języków obcych i różnorodności językowej, w tym języków urzędowych Wspólnoty oraz jej języków regionalnych i języków mniejszości, powinno stanowić priorytet działań Wspólnoty w zakresie edukacji i kształcenia. Działania takie są szczególnie ważne w regionach granicznych Państw Członkowskich w odniesieniu do języków używanych w sąsiednich regionach innych Państw Członkowskich.**
- (20) Sprawozdania okresowe z oceny programów Socrates i Leonardo da Vinci, jak również konsultacje publiczne na temat przyszłych działań Wspólnoty w zakresie kształcenia i szkolenia, ujawniły silną i pod pewnymi względami rosnącą potrzebę dalszej współpracy i mobilności w tych dziedzinach na poziomie europejskim. Podkreśliły one znaczenie stworzenia ściślejszego związku pomiędzy programami i polityką Wspólnoty w dziedzinie edukacji i kształcenia, wyraziły potrzebę takiego organizowania działań Wspólnoty, tak by odpowiadały one lepiej paradygmatowi kształcenia ustawicznego. Wzywano także do przyjęcia prostszego, bardziej przyjaznego dla odbiorcy i elastyczniejszego podejścia do realizacji tych działań.
- (21) Zintegrowanie w jednym programie wspólnotowego wsparcia dla ponadnarodowej współpracy i mobilności w sektorze przemysłu i kształcenia przyczyniłoby się do znacznych udogodnień: program pozwoliłby na zacieśnienie współpracy pomiędzy różnymi zaangażowanymi sektorami, poprawiłby zdolność do kontynuowania rozwijania kształcenia ustawicznego i udostępniłby spójniejsze, prostsze i skuteczniejsze instrumenty administracyjne. **Ujednoczony program sprzyjać będzie ponadto lepszej współpracy na różnych poziomach kształcenia.**
- (22) Należy zatem ustanowić zintegrowany program działań zmierzający do wsparcia, poprzez ustawiczne kształcenie, rozwoju Unii Europejskiej jako społeczeństwa opartego na zaawansowanej wiedzy, charakteryzującego się stałym wzrostem gospodarczym, większą liczbą i lepszą jakością miejsc pracy, większą spójnością społeczną **oraz kulturą poszanowania praw człowieka i demokracji.**
- (23) Z uwagi na specyfikę sektorów szkół, uczelni wyższych, jednostek szkolenia zawodowego oraz kształcenia dorosłych, a także związaną z tym potrzebę oparcia działań Wspólnoty na celach, formach działania i strukturach organizacyjnych dopasowanych do potrzeb tych sektorów, wskazanym jest utrzymanie poszczególnych programów w ramach programu zintegrowanego, ukierunkowanych na każdy z tych czterech sektorów, z jednoczesnym położeniem nacisku na kwestie spójności i zbieżności pomiędzy tymi programami.
- (24) Komisja w swym obwieszczeniu „Budowanie naszej wspólnej przyszłości: wyzwania polityczne i środki budżetowe rozszerzonej Unii w latach 2007-2013” ustanowiła kolejność skwantyfikowanych celów, jakie mają być osiągnięte w ramach wspólnotowych programów nowej generacji w zakresie edukacji i kształcenia, które wymagają znacznego zwiększenia mobilności i działań partnerskich.
- (25) Z uwagi na przedstawiony korzystny wpływ mobilności międzynarodowej na indywidualne osoby oraz systemy edukacji i kształcenia, a także znaczny poziom niezrealizowanego zapotrzebowania na mobilność we wszystkich sektorach oraz jej znaczenie w kontekście celu lizbońskiego, należy znacznie zwiększyć wsparcie dla mobilności międzynarodowej w ramach czterech programów sektorowych.
- (26) **Od 1993 r. standardowa miesięczna dotacja przyznawana studentowi na wyjazd w ramach programu Erasmus wynosi średnio około 150 EUR. W praktyce oznacza to obniżenie jej wartości o 25 %, co stanowi jeszcze większą przeszkodę dla uczestnictwa mniej uprzywilejowanych studentów w programie. W celu bardziej odpowiedniego pokrycia faktycznych dodatkowych kosztów ponoszonych przez studentów studiujących za granicą, standardową dotację przyznawaną na wyjazd należy podnosić narastająco w czasie trwania programu od 210 EUR miesięcznie w 2007 r. do 300 EUR miesięcznie w 2013 r.**
- (27) **Należy w większym stopniu zapewnić zaspokojenie nieobjętych dotychczasowymi programami wspólnotowymi potrzeb indywidualnych uczniów szkół średnich i indywidualnych kształcących się osób dorosłych w zakresie mobilności, wprowadzając nowe rodzaje działań na rzecz mobilności w ramach podprogramów Comenius i Grundtvig. Należy również w sposób pełniejszy wykorzystać wynikające z indywidualnej mobilności nauczycieli możliwości rozwoju długoterminowej współpracy szkół znajdujących się w sąsiadujących regionach. W czasie trwania Zintegrowanego Pro-**

Wtorek 25 października 2005

gramu celem podprogramu Comenius powinno być zaangażowanie w przybliżeniu 10 000 uczniów szkół średnich w ramach indywidualnej mobilności oraz uczestnictwo około 10 000 nauczycieli w ramach indywidualnej mobilności pomiędzy szkołami, zwłaszcza położonymi w sąsiadujących regionach.

- (28) *Małe i średnie przedsiębiorstwa pełnią istotną rolę w gospodarce europejskiej. Jednakże dotychczas uczestnictwo takich przedsiębiorstw w programie Leonardo pozostawało ograniczone. Należy podjąć kroki zmierzające do zwiększenia dla takich przedsiębiorstw atrakcyjności działania wspólnotowego, w szczególności poprzez zapewnienie większych możliwości mobilności osobom odbywającym praktyki zawodowe. Należy ustalić odpowiednie zasady uznawalności rezultatów takiej mobilności, analogiczne do zasad istniejących w ramach programu Erasmus.*
- (29) *Biorąc pod uwagę szczególne wyzwania w zakresie kształcenia dzieci osób przemieszczających się w związku z prowadzoną działalnością zawodową oraz przemieszczających się w Europie pracowników, należy w pełni wykorzystać możliwości dostępne w ramach programu Comenius do wsparcia działań o charakterze transnarodowym ukierunkowanych na zaspokojenie ich potrzeb.*
- (30) *Zwiększona mobilność na terytorium Europy nie może wiązać się z obniżeniem jakości; przeciwnie – konsekwentnie towarzyszyć mu winny nieustannie wyższe standardy.*
- (31) *Jeżeli program Erasmus Mundus ma zostać włączony do zintegrowanego programu jako jego element, należy odpowiednio podwyższyć ogólny budżet.*
- (32) *Aby odpowiedzieć na zwiększoną potrzebę wsparcia działań na poziomie europejskim ukierunkowanych na osiągnięcie tych celów politycznych, zapewnienie środków wsparcia działalności międzysektorowej w dziedzinie języków i ICT, a także zwiększenie stopnia upowszechnienia i wykorzystania wyników programu, wskazanym jest uzupełnienie czterech programów sektorowych o program międzysektorowy.*
- (33) *Aby odpowiedzieć na rosnącą potrzebę wiedzy i dialogu na temat procesu integracji europejskiej oraz jego rozwoju, ważnym jest zachęcanie do udoskonalania metod nauczania, badań i rozważań naukowych w tej dziedzinie poprzez wsparcie instytucji szkolnictwa wyższego specjalizujących się w studiach nad procesem integracji europejskiej, stowarzyszeń europejskich działających w zakresie edukacji i kształcenia oraz programu „Jean Monnet Action”.*
- (34) *Koniecznym jest zapewnienie wystarczającej elastyczności w sposobie sformułowania niniejszej decyzji, tak by pozwolić na odpowiednie dostosowanie działań w ramach zintegrowanego programu stosownie do zmieniających się potrzeb w latach 2007-2013, a także uniknąć nadmiernie szczegółowych przepisów dotyczących poprzednich etapów programów Socrates i Leonardo da Vinci.*
- (35) *We wszystkich swych działaniach Wspólnota zobowiązana jest eliminować przejawy nierówności oraz działać na rzecz równości kobiet i mężczyzn zgodnie z art. 3 Traktatu.*
- (36) *Zgodnie z art. 151 Traktatu, Wspólnota zobowiązana jest uwzględnić aspekty kulturowe w swych działaniach podejmowanych na podstawie innych postanowień Traktatu, w szczególności w celu respektowania i propagowania różnorodności kulturowej. **Szczególną uwagę należy zwrócić na efekt synergii pomiędzy kulturą i innymi dziedzinami takimi jak edukacja. Należy również zachęcać do dialogu międzykulturowego.***
- (37) *Istnieje potrzeba propagowania aktywnego obywatelstwa i **poszanowania praw człowieka oraz demokracji** oraz intensywniejszych działań w zakresie zwalczania wykluczenia społecznego we wszystkich postaciach, w tym rasizmu i ksenofobii.*
- (38) *Należy zwrócić szczególną uwagę na grupy niedostatecznie reprezentowane w systemach edukacji i kształcenia w Unii Europejskiej.*
- (39) *Wdrażając wszystkie części programu należy aktywnie wyjść naprzeciw szczególnym potrzebom osób niepełnosprawnych w zakresie kształcenia, **także poprzez wykorzystanie wyższych dotacji w celu odzwierciedlenia dodatkowych kosztów ponoszonych przez niepełnosprawnych uczestników oraz zapewnienie wsparcia w nauce i używaniu języka migowego i alfabetu Braille’a.***

Wtorek 25 października 2005

- (40) **Należy uwzględnić osiągnięcia Europejskiego Roku Edukacji przez Sport (2004) oraz potencjalne edukacyjne korzyści współpracy instytucji kształcenia i organizacji sportowych, które w trakcie tego Roku zostały uwidocznione.**
- (41) Kraje kandydujące do Unii Europejskiej oraz państwa EFTA, które są członkami EOG, mogą uczestniczyć w programach wspólnotowych zgodnie z umowami, które zostaną podpisane pomiędzy Wspólnotą a tymi państwami.
- (42) Rada Europejska na posiedzeniu w Salonikach w dniach 19 i 20 czerwca 2003 r. zatwierdziła wniosek Rady z dnia 16 czerwca w sprawie Bałkanów Zachodnich, w tym załącznik „Agenda z Salonik dla Bałkanów Zachodnich: droga ku integracji europejskiej”, zgodnie z którym programy wspólnotowe powinny być otwarte na kraje uczestniczące w Procesie Stabilizacji i Stowarzyszenia w oparciu o umowy ramowe podpisywane przez Wspólnotę i te kraje.
- (43) Wspólnota i Konfederacja Szwajcarska ogłosiły zamiar podjęcia negocjacji w sprawie zawarcia umów w dziedzinach będących przedmiotem ich wspólnego zainteresowania, takich jak wspólnotowe programy w zakresie kształcenia, szkolenia i wymiany młodzieży.
- (44) Zintegrowany program należy regularnie monitorować i poddawać ocenie w ramach współpracy pomiędzy Komisją i Państwami Członkowskimi w celu wprowadzenia niezbędnych dostosowań, szczególnie w odniesieniu do priorytetów w zakresie wdrażania środków. Ocena powinna obejmować ocenę zewnętrzną przeprowadzaną przez niezależne i bezstronne organy.
- (45) W rezolucji Parlamentu Europejskiego z dnia 28 lutego 2002 r. w sprawie wdrożenia programu Socrates⁽¹⁾ zwrócono uwagę na nieproporcjonalnie uciążliwe procedury administracyjne dla osób ubiegających się o dotacje w ramach drugiego etapu programu.
- (46) Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich⁽²⁾ oraz rozporządzenie Komisji (WE, Euratom) nr 2342/2002 z dnia 23 grudnia 2002 r.⁽³⁾ określające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1605/2002, które to rozporządzenia zabezpieczają interesy finansowe Wspólnot, muszą być zastosowane z uwzględnieniem zasady prostoty i spójności w wyborze instrumentów budżetowych, ograniczania liczby przypadków, w których Komisja ponosi bezpośrednią odpowiedzialność za wdrożenie i zarządzanie, a także wymaganej proporcjonalności pomiędzy ilością zasobów i obciążeniem administracyjnym związanym z ich wykorzystaniem.
- (47) **Radykalne administracyjne uproszczenie procedury składania wniosków jest niezbędne dla skutecznej realizacji programu. Z braku odpowiednich ram prawnych należy zachować właściwy stosunek pomiędzy nakładami administracyjnymi i księgowymi, a wysokością pomocy finansowej.**
- (48) Należy również podjąć stosowne środki w celu zapobiegnięcia nieprawidłowościom i nadużyciom jak również kroki w celu odzyskania utraconych, niepoprawnie wypłaconych lub niewłaściwie wykorzystanych funduszy.
- (49) Jako że cele proponowanego działania dotyczące wkładu współpracy europejskiej w jakość kształcenia i szkolenia nie mogą być osiągnięte w wystarczającym stopniu przez Państwa Członkowskie z uwagi na potrzebę wielostronnego partnerstwa, ponadnarodowej mobilności i ogólnowspólnotowej wymiany informacji, a ze względu na charakter wymaganych działań i środków mogą być łatwiej osiągnięte na poziomie Wspólnoty, Wspólnota może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym samym artykule, niniejsza decyzja nie wykracza poza zakres niezbędny dla osiągnięcia tych celów.
- (50) Niniejsza decyzja ustanawia ramy finansowe na cały okres trwania programu, które mają stanowić podstawowy punkt odniesienia dla organów budżetowych w znaczeniu punktu 33 umowy międzyinstytucjonalnej z dnia 6 maja 1999 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej i poprawy procedury budżetowej⁽⁴⁾.
- (51) Środki wymagane w celu zastosowania niniejszej decyzji zostaną podjęte zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych nadanych Komisji⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. C 293 E z 28.11.2002, str. 103.

⁽²⁾ Dz.U. L 248 z 16.9.2002, str. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 357 z 31.12.2002, str. 1. *Rozporządzenie zmienione ostatnio rozporządzeniem (WE, Euratom) nr 1261/2005 (Dz.U. L 201 z 2.8.2005, str. 3).*

⁽⁴⁾ Dz.U. C 172 z 18.6.1999, str. 1.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23.

Wtorek 25 października 2005

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

TYTUŁ I
POSTANOWIENIA OGÓLNE

Rozdział I
Zintegrowany Program

Artykuł 1
Ustanowienie Zintegrowanego Programu

1. Decyzja niniejsza ustanawia zintegrowany program działań wspólnotowych w dziedzinie kształcenia ustawicznego, dalej zwany „Zintegrowanym Programem”.
2. Ogólnym celem Zintegrowanego Programu jest wsparcie, w drodze kształcenia ustawicznego, rozwoju Wspólnoty jako społeczeństwa charakteryzującego się zaawansowaną wiedzą, trwałym rozwojem gospodarczym, większą liczbą lepszych miejsc pracy i większą spójnością społeczną przy jednoczesnej ochronie środowiska naturalnego dla przyszłych pokoleń. W szczególności ma on na celu sprzyjanie wymianie, współpracy i mobilności systemów oświatowych i szkoleniowych w obrębie Wspólnoty, tak by stały się wzorcem jakości dla świata.
3. Zintegrowany Program realizuje następujące cele szczegółowe:
  - a) wspieranie rozwoju kształcenia ustawicznego na wysokim poziomie, **jak również konwergencji systemów kształcenia Państw Członkowskich w celu osiągnięcia wyższych standardów jakości**, a także propagowanie innowacji oraz europejskiego wymiaru systemów i praktyk w tej dziedzinie;
  - b) **rozwińnięcie współdziałania pomiędzy firmami, ośrodkami szkoleniowymi, instytucjami szkolnictwa wyższego i naukowcami w celu zapewnienia najwyższej jakości edukacji i kształcenia;**
  - c) **wspieranie tworzenia europejskiego obszaru kształcenia ustawicznego;**
  - d) wspieranie poprawy jakości, atrakcyjności i dostępności ofert w zakresie kształcenia ustawicznego w Państwach Członkowskich;
  - e) wzmocnienie wkładu kształcenia ustawicznego w samorealizację, spójność społeczną, aktywne obywatelstwo, **dIALOG MIĘDZYKULTUROWY**, równość kobiet i mężczyzn oraz udział osób o specjalnych potrzebach;
  - f) pomoc we wspieraniu kreatywności, konkurencyjności, szans na zatrudnienie oraz rozwoju ducha przedsiębiorczości;
  - g) przyczynianie się do zwiększonego uczestnictwa osób w każdym wieku w kształceniu ustawicznym i **niezależnie od pochodzenia społecznego i wykształcenia, zwracając szczególną uwagę na grupy niewystarczająco reprezentowane w edukacji i szkoleniu w Europie;**
  - h) propagowanie nauki języków obcych i różnorodności językowej;
  - i) wzmocnianie roli kształcenia ustawicznego w tworzeniu poczucia obywatelstwa europejskiego, **oparte go na zrozumieniu i poszanowaniu praw człowieka i demokracji** oraz zachęcaniu do tolerancji i szacunku dla innych ludzi i kultur;
  - j) wspieranie współpracy w zapewnianiu wysokiej jakości we wszystkich dziedzinach kształcenia i szkolenia w Europie;
  - k) wykorzystywanie wyników, innowacyjnych produktów i procesów oraz wymianę dobrych praktyk w dziedzinach objętych zintegrowanym programem **w celu zwiększenia jakości edukacji i kształcenia przez ustalenie najlepszych praktyk.**

Wtorek 25 października 2005

4. Zgodnie z przepisami administracyjnymi określonymi w załączniku, Zintegrowany Program wspiera i uzupełnia działania podejmowane przez Państwa Członkowskie.
5. Jak określono w art. 2, cele Zintegrowanego Programu realizowane są w ramach czterech programów sektorowych, jednego programu międzysektorowego oraz programu Jean Monnet, zwanych dalej łącznie „programami szczegółowymi”.
6. Decyzja niniejsza będzie realizowana w okresie od 1 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2013 r. Jednakże działania przygotowawcze, w tym decyzje Komisji podejmowane zgodnie z art. 9, mogą być realizowane począwszy od wejścia w życie niniejszej decyzji.
7. Postanowienia niniejszej decyzji dotyczące Zintegrowanego Programu regulują również kwestie związane z programami szczegółowymi, do których ponadto zastosowanie mają przepisy szczególne.

Artykuł 2

Programy szczegółowe

1. Programy sektorowe są następujące:
  - a) program Comenius dotyczący potrzeb dydaktycznych osób korzystających z edukacji na poziomie przedszkolnym i szkolnym do końca szkoły średniej, a także instytucji i organizacji zapewniających kształcenie w tym zakresie;
  - b) program Erasmums dotyczący potrzeb dydaktycznych osób korzystających z edukacji na poziomie szkolnictwa wyższego oraz kształcenia i szkolenia zawodowego na poziomie wyższym, bez względu na długość kursu bądź kwalifikacje, w tym studia doktoranckie, a także instytucji i organizacji zapewniających kształcenie i szkolenie w tym zakresie;
  - c) program Leonardo da Vinci dotyczący potrzeb dydaktycznych osób korzystających z edukacji i szkolnictwa zawodowego, w tym systemów wstępnego i ustawicznego szkolenia zawodowego, poza kształceniem i szkoleniem zawodowym na poziomie wyższym, a także instytucji i organizacji zapewniających bądź ułatwiających kształcenie i szkolenie w tym zakresie;
  - d) program Grundtvig dotyczący potrzeb dydaktycznych osób korzystających ze szkolnictwa dla dorosłych we wszelkich postaciach, a także instytucji i organizacji zapewniających bądź ułatwiających kształcenie w tym zakresie.
2. Program międzysektorowy obejmuje następujące cztery działania kluczowe:
  - a) współpracę polityczną w dziedzinie kształcenia ustawicznego w obrębie Wspólnoty;
  - b) propagowanie nauki języków obcych;
  - c) rozwijanie innowacyjnych treści, usług, metodologii uczenia i praktyk opartych na ICT dla potrzeb kształcenia ustawicznego;
  - d) upowszechnianie i wykorzystywanie wyników działań wspieranych w ramach programu oraz poprzednich programów związanych z tą dziedziną, jak również wymianę dobrych praktyk.
3. Program Jean Monnet wspiera instytucje i działania w dziedzinie integracji europejskiej. Obejmuje następujące trzy działania kluczowe:
  - a) program „Jean Monnet Action”;
  - b) dotacje na koszty operacyjne w celu wsparcia określonych instytucji zajmujących się sprawami integracji europejskiej;
  - c) dotacje na koszty operacyjne w celu wsparcia innych instytucji i stowarzyszeń europejskich działających w zakresie edukacji i kształcenia.

Wtorek 25 października 2005

4. Poza celami określonymi w art. 1 Programy szczegółowe służą realizacji następujących celów:
- a) program Comenius:
    - i) rozwijanie zrozumienia różnorodności kultur **i języków** europejskich oraz ich wartości wśród młodych ludzi i kadry nauczycielskiej;
    - ii) pomaganie młodym ludziom w nabyciu podstawowych umiejętności i kompetencji życiowych niezbędnych dla rozwoju osobistego, przyszłego zatrudnienia i aktywnego obywatelstwa europejskiego;
  - b) program Erasmus:
    - i) wspieranie realizacji Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego;
    - ii) wzmacnianie wkładu szkolnictwa wyższego oraz kształcenia i szkolenia zawodowego na poziomie wyższym w proces innowacji;
  - c) program Leonardo da Vinci:
    - i) ułatwianie adaptacji do zmian na rynku pracy oraz **związanych z nimi wymogów, jak również ewolucji potrzeb w zakresie umiejętności;**
    - ii) **ułatwianie mobilności pracujących studentów;**
    - iii) **zwiększanie atrakcyjności kształcenia i szkolenia zawodowego oraz mobilność pracodawców i osób indywidualnych;**
  - d) program Grundtvig:
    - i) odpowiadanie na wyzwania edukacyjne związane ze starzeniem się populacji w Europie;
    - ii) pomoc w zapewnianiu osobom dorosłym alternatywnych dróg w kierunku poprawy ich wiedzy i kwalifikacji;
  - e) program międzysektorowy:
    - i) propagowanie współpracy europejskiej w dziedzinach obejmujących co najmniej dwa programy sektorowe;
    - ii) wspieranie zbieżności celów systemów oświatowych i szkoleniowych Państw Członkowskich;
  - f) program Jean Monnet:
    - i) stymulowanie działań w zakresie nauczania, badań i rozważań naukowych w dziedzinie studiów nad integracją europejską;
    - ii) wspieranie istnienia odpowiedniego kręgu instytucji i stowarzyszeń zajmujących się kwestiami integracji europejskiej oraz kształcenia i szkolenia w perspektywie europejskiej.

Artykuł 3

Definicje

Do celów niniejszej decyzji zastosowanie mają następujące definicje:

1. „przedszkole” oznacza zorganizowaną działalność edukacyjną podejmowaną przed rozpoczęciem obowiązkowej edukacji w szkole podstawowej;
2. „uczeń” oznacza osobę przyjętą do szkoły w celu pobierania nauki;
3. „szkoła” oznacza wszelkiego rodzaju instytucje zapewniające kształcenie ogólne (na poziomie przedszkola, szkoły podstawowej lub średniej), zawodowe lub techniczne oraz, na zasadzie wyjątku, w przypadku działań na rzecz nauki języków obcych, instytucje pozaszkolne zapewniające praktykę zawodową;
4. „nauczyciele/kadra nauczycielska” oznacza osoby, które w ramach swych obowiązków służbowych bezpośrednio uczestniczą w procesie edukacyjnym w Państwach Członkowskich;
5. „student” oznacza osobę zarejestrowaną w instytucji szkolnictwa wyższego, bez względu na dziedzinę studiów, w celu odbycia studiów wyższych kończących się uzyskaniem stopnia naukowego lub dyplomu, do poziomu doktoratu włącznie;

Wtorek 25 października 2005

6. „instytucja szkolnictwa wyższego” oznacza:
  - a) każdy rodzaj instytucji szkolnictwa wyższego zgodnie z ustawodawstwem lub praktyką krajową, oferującej kwalifikacje bądź dyplom wyższego wykształcenia, bez względu na nazewnictwo takich instytucji w Państwach Członkowskich;
  - b) każdą instytucję zapewniającą szkolenie zawodowe na poziomie piątym lub szóstym według Międzynarodowej Standardowej Klasyfikacji Edukacji (ISCED);
7. „wspólny dyplom magisterski (Joint Masters)” oznacza studia magisterskie, które:
  - a) prowadzone są przez co najmniej trzy instytucje szkolnictwa wyższego z trzech różnych Państw Członkowskich;
  - b) realizują program, w ramach którego część studiów odbywa się w co najmniej dwóch z tych trzech instytucji;
  - c) są wyposażone w mechanizm uznawania okresów studiów odbytych w instytucjach partnerskich, który opiera się na europejskim systemie transferu punktów lub jest z nim zgodny;
  - d) prowadzą do udzielenia przez uczestniczące instytucje wspólnych, podwójnych lub wielokrotnych stopni, które są uznawane lub podlegają akredytacji w Państwach Członkowskich;
8. „wstępne szkolenie zawodowe” oznacza każdą formę wstępnego szkolenia zawodowego, w tym szkolenie techniczne i zawodowe, praktyki i kształcenie ukierunkowane zawodowo, przyczyniającego się do osiągnięcia kwalifikacji zawodowych uznawanych przez właściwe władze Państwa Członkowskiego, w którym zostały uzyskane;
9. „ustawiczne kształcenie zawodowe” oznacza szkolenie zawodowe podejmowane przez osobę na terenie Wspólnoty przez całe życie zawodowe;
10. „kształcenie dorosłych” oznacza wszelkie formy kształcenia pozazawodowego osób dorosłych bez względu na to, czy jest prowadzone formalnie, nieformalnie lub incydentalnie;
11. „wizyta robocza” oznacza krótką wizytę mającą na celu zapoznanie się z danym aspektem kształcenia ustawicznego w innym Państwie Członkowskim, wymianę dobrych praktyk bądź nabycie wiedzy na temat nowej metodologii lub umiejętności;
12. „mobilność” oznacza fizyczne przeniesienie się do innego kraju w celu podjęcia studiów, pracy bądź innej działalności o charakterze dydaktycznym lub administracyjnym, wspartej, w razie potrzeby, **kursami przygotowującymi lub utrwalającymi wiedzę** w języku kraju goszczącego;
13. „staż” oznacza pobyt w przedsiębiorstwie lub organizacji w innym Państwie Członkowskim, wsparty, w razie potrzeby, **kursami przygotowującymi lub utrwalającymi wiedzę** w języku kraju goszczącego, w celu **ułatwienia adaptacji do wymogów rynku pracy na szczeblu wspólnotowym**, nabycia konkretnych umiejętności lub lepszego zrozumienia kultury gospodarczo-społecznej danego kraju;
14. „jednostronny” oznacza dotyczący jednej instytucji;
15. „dwustronny” oznacza dotyczący partnerów z dwóch Państw Członkowskich;
16. „wielostronny” oznacza dotyczący partnerów z co najmniej trzech Państw Członkowskich. Komisja może uznawać za wielostronne stowarzyszenia bądź inne podmioty, których członkami są co najmniej trzy Państwa Członkowskie;
17. „przedsięwzięcie partnerskie” oznacza dwustronne lub wielostronne porozumienie pomiędzy grupą instytucji lub organizacji z różnych Państw Członkowskich w celu przeprowadzenia wspólnych działań europejskich z zakresu kształcenia ustawicznego;
18. „sieć” oznacza formalne lub nieformalne zgrupowanie podmiotów działających w danej dziedzinie, dyscyplinie lub sektorze kształcenia ustawicznego;
19. „projekt” oznacza działanie w zakresie współpracy opracowane wspólnie przez formalną lub nieformalną grupę organizacji lub instytucji;

Wtorek 25 października 2005

20. „koordynator projektu” oznacza organizację lub instytucję kierującą realizacją projektu przez grupę wielostronną, która podpisuje z Komisją umowę o udzielenie dotacji;
21. „partnerzy projektu” oznacza organizacje lub instytucje, inne niż koordynator, które tworzą grupę wielostronną;
22. „przedsiębiorstwo” oznacza dowolny podmiot gospodarczy sektora publicznego lub prywatnego, bez względu na rozmiar, status prawny bądź sektor gospodarki, w którym działa, a także wszelkie rodzaje działalności gospodarczej, w tym z zakresu gospodarki społecznej;
23. „partnerzy społeczni” oznaczają, na poziomie krajowym, organizacje pracodawców i pracowników zgodnie z ustawodawstwem i/lub praktyką krajową, a na poziomie Wspólnoty – organizacje pracodawców i pracowników biorące udział w dialogu społecznym na poziomie Wspólnoty;
24. „instytucje kształcenia” oznaczają wszelkie instytucje bądź organizacje zapewniające kształcenie ustawiczne w kontekście Zintegrowanego Programu bądź w ramach programów szczegółowych;
25. „poradnictwo” oznacza szereg działań, takich jak udzielanie informacji, ocen, szkoleń wprowadzających i porad, mających na celu wsparcie osób uczących się **i nauczycieli** w dokonaniu wyboru odnośnie programu kształcenia i szkolenia bądź zatrudnienia;
26. „upowszechnianie i wykorzystanie wyników” oznacza działania mające na celu zapewnienie właściwego rozpoznania, przedstawienia i wdrożenia na szeroką skalę wyników Zintegrowanego Programu oraz poprzedzających go programów;
27. „kształcenie ustawiczne” oznacza kształcenie ogólne, kształcenie i szkolenie zawodowe, kształcenie nieoficjalne i nieformalne prowadzone przez całe życie, dzięki czemu ulega polepszeniu poziom wiedzy, umiejętności i kompetencji z perspektywy osobistej, obywatelskiej, społecznej i/lub zawodowej. Kształcenie ustawiczne obejmuje usługi z zakresu poradnictwa.

Artykuł 4

Dostęp do Zintegrowanego Programu

Do Zintegrowanego Programu **mają dostęp poniższe osoby i podmioty działających zgodnie z ustawodawstwem Państw Członkowskich:**

- a) uczniów, studentów, praktykantów i dorosłych uczących się;
- b) kadry biorącej udział w dowolnym aspekcie kształcenia ustawicznego;
- c) uczestników rynku pracy;
- d) instytucji kształcenia;
- e) osób i podmiotów odpowiedzialnych za systemy i politykę w zakresie dowolnego aspektu kształcenia ustawicznego na poziomie lokalnym, regionalnym, krajowym **lub europejskim**;
- f) przedsiębiorstw, partnerów społecznych i ich organizacji na każdym poziomie, w tym organizacji handlowych oraz izb przemysłowo-handlowych;
- g) podmiotów świadczących usługi doradczo-informacyjne dotyczące dowolnego aspektu kształcenia ustawicznego;
- h) stowarzyszeń działających w dziedzinie kształcenia ustawicznego, w tym stowarzyszeń studentów, praktykantów, uczniów, nauczycieli, rodziców i dorosłych uczących się;
- i) ośrodków badawczych i podmiotów zajmujących się kwestiami kształcenia ustawicznego;
- j) organizacji non-profit, organizacji ochotniczych i organizacji pozarządowych („NGO”).

Wtorek 25 października 2005

Artykuł 5

Działania wspólnotowe

1. Zintegrowany Program obejmuje wsparcie dla następujących działań:
  - a) mobilności osób biorących udział w kształceniu ustawicznym w Europie, **w tym wsparcie w formie dotacji na mobilność i dotacji na organizację mobilności przyznawanych instytucjom szkolnictwa wyższego, promotorom mobilności i przedsiębiorstwom wysyłającym i/lub przyjmującym osoby (np. organizacja i zarządzanie projektami i środkami, których wymaga mobilność wysokiej jakości)**;
  - b) dwustronnych i wielostronnych przedsięwzięć partnerskich;
  - c) projektów wielostronnych mających na celu **rozwój i** poprawę **jakości** krajowych systemów kształcenia i szkolenia;
  - d) projektów jednostronnych i krajowych;
  - e) projektów i sieci wielostronnych;
  - f) obserwacji i analizy polityki oraz systemów w dziedzinie kształcenia ustawicznego, tworzenie materiałów źródłowych, w tym badań, danych statystycznych, analiz i wskaźników, działań na rzecz wsparcia przejrzystości i uznawania kwalifikacji oraz uprzedniego kształcenia, a także działań na rzecz wsparcia współpracy w zakresie zapewniania jakości **oraz wsparcia projektów pilotażowych w celu rozwoju podejścia innowacyjnego, aby zwiększyć szanse osób uczących się na zatrudnienie w Europie**;
  - g) dotacji na koszty operacyjne w celu wsparcia niektórych wydatków operacyjnych i administracyjnych ponoszonych przez organizacje działające w dziedzinie objętej Zintegrowanym Programem;
  - h) innych inicjatyw zgodnych z celami Zintegrowanego Programu („działania towarzyszące”).
2. Wsparcie wspólnotowe może być udzielane na wizyty przygotowawcze **i utrwalające wiedzę** dotyczące działań określonych w niniejszym artykule.
3. Komisja może organizować seminaria, kolokwia bądź spotkania, które mogą ułatwiać realizację Zintegrowanego Programu, a także podejmować stosowne działania informacyjne, publikacyjne, popularyzatorskie **i promocyjne Programu**, oraz w zakresie monitorowania i oceny programu.
4. Działania, o których mowa w niniejszym artykule, mogą być zlecane w drodze procedury przetargowej bądź też realizowane bezpośrednio przez Komisję.

Artykuł 6

Zadania Komisji i Państw Członkowskich

1. Komisja zapewnia realizację działań wspólnotowych przewidzianych w Zintegrowanym Programie.
2. Państwa Członkowskie:
  - a) podejmują stosowne kroki w celu zapewnienia **efektywnego i** sprawnego prowadzenia Zintegrowanego Programu na poziomie Państw Członkowskich, włączając w ten proces wszystkie strony zajmujące się wszelkimi aspektami ustawicznego kształcenia zgodnie z praktyką krajową;

Wtorek 25 października 2005

- b) ustanawiają bądź wyznaczają i monitorują odpowiednią strukturę służącą do skoordynowanego zarządzania realizacją działań w ramach Zintegrowanego Programu na poziomie Państw Członkowskich (agencje krajowe), w tym zarządzania budżetowego, zgodnie z postanowieniami art. 54 ust. 2 lit. c) rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1605/2002 oraz art. 38 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2342/2002, stosownie do następujących kryteriów:
- i) organizacja ustanowiona lub wyznaczona jako agencja krajowa musi posiadać osobowość prawną i podlegać przepisom prawa danego Państwa Członkowskiego. Agencją krajową nie może być ministerstwo;
  - ii) agencje krajowe winny dysponować odpowiednią liczbą pracowników o kwalifikacjach zawodowych i lingwistycznych odpowiadających wymogom działania w środowisku współpracy międzynarodowej w zakresie kształcenia i szkolenia;
  - iii) agencje krajowe winny dysponować odpowiednią infrastrukturą, w szczególności w zakresie informatyki i komunikacji;
  - iv) agencje krajowe winny działać w kontekście administracyjnym, umożliwiającym zadawalającą realizację zadań oraz unikanie konfliktu interesów;
  - v) agencje krajowe winny mieć możliwość stosowania zasad zarządzania finansami i warunków umów ustanowionych na poziomie Wspólnoty;
  - vi) agencje krajowe winny oferować odpowiednie gwarancje finansowe, najlepiej udzielone przez władze publiczne, a ich potencjał administracyjny powinien odpowiadać poziomowi środków wspólnotowych, jakimi mają zarządzać;
- c) przyjmują odpowiedzialność za właściwe zarządzanie przez agencje krajowe, o których mowa w punkcie (b) powyżej, środkami przekazanymi tym agencjom na wsparcie projektów, a w szczególności za przestrzeganie przez agencje krajowe zasad przejrzystości i równości traktowania oraz unikania podwójnego finansowania z innych źródeł środków wspólnotowych, a także zobowiązania do monitorowania projektów i odzyskiwania środków, które winny być zwrócone przez beneficjentów;
- d) podejmują niezbędne kroki w celu zapewnienia właściwej kontroli i nadzoru finansowego nad agencjami krajowymi, o których mowa w punkcie (b) powyżej, w szczególności:
- i) przed rozpoczęciem pracy przez agencję krajową przekazują Komisji wymagane zapewnienia odnośnie istnienia, stosowności i właściwego funkcjonowania w obrębie tej agencji, procedur, systemów kontroli, systemów rachunkowych oraz procedur w zakresie przetargów i udzielania dotacji, zgodnie z zasadami należytego zarządzania finansami;
  - ii) przedstawiają Komisji co rok oświadczenie o gwarancji wiarygodności systemów i procedur finansowych agencji krajowych oraz rzetelności rachunkowości;
- e) w przypadku nieprawidłowości, zaniedbań lub nadużyć przypisywanych strukturom krajowym, ustanowionym bądź wyznaczonym zgodnie z punktem (b) powyżej, i prowadzących do powstania roszczeń ze strony Komisji wobec agencji krajowej, które nie są w pełni zaspokojone, ponoszą odpowiedzialność za takie nieodzyskane środki;
- f) wyznaczają na wniosek Komisji instytucje kształcenia bądź rodzaje instytucji kształcenia, które uznaje się za kwalifikujące się do uczestnictwa w Zintegrowanym Programie w obrębie właściwych im obszarów;
- g) podejmują wszelkie stosowne środki w celu usunięcia przeszkód prawnych i administracyjnych dla właściwego funkcjonowania Zintegrowanego Programu;
- h) rozpowszechniają informacje odnośnie programów przy użyciu jak najlepiej dostosowanych środków tak, aby ułatwić dostęp do informacji odbiorcom, do których jest ona szczególnie adresowana;**
- i) podejmują kroki w celu zapewnienia realizacji na poziomie Państw Członkowskich ewentualnych efektów synergii z innymi programami wspólnotowymi, instrumentami finansowymi i innymi odpowiednimi programami realizowanymi w danym Państwie Członkowskim.

Wtorek 25 października 2005

3. Komisja we współpracy z Państwami Członkowskimi zapewnia:
  - a) przejście od działań prowadzonych w kontekście poprzednich programów w dziedzinie edukacji, szkolenia i kształcenia ustawicznego do działań podejmowanych w ramach Zintegrowanego Programu;
  - b) odpowiednią ochronę interesów finansowych Wspólnot, w szczególności poprzez wprowadzenie skutecznych, proporcjonalnych i odstraszających środków kontroli administracyjnych oraz kar;
  - c) właściwe informacje, promocję jak również kontynuację oddziaływania efektów działań wspieranych w ramach Zintegrowanego Programu.

Artykuł 7

Udział państw trzecich

1. W Zintegrowanym Programie mogą uczestniczyć:
  - a) kraje EFTA będące członkami EOG zgodnie z warunkami Porozumienia EOG;
  - b) Turcja oraz kraje kandydujące z Europy Środkowo-Wschodniej, korzystające ze strategii przedakcesyjnej, zgodnie z ogólnymi zasadami i warunkami uczestnictwa tych państw w programach wspólnotowych określonymi w odpowiedniej umowie ramowej i decyzjach Rady Stowarzyszenia;
  - c) państwa Bałkanów Zachodnich zgodnie z warunkami uzgodnionymi z tymi krajami po ustanowieniu umów ramowych dotyczących ich uczestnictwa w programach wspólnotowych;
  - d) Konfederacja Szwajcarska w oparciu o umowę dwustronną, jaka zostanie zawarta z tym państwem.
2. W pierwszym działaniu kluczowym w ramach programu Jean Monnet, o którym mowa w art. 2 ust. 3 lit. a), mogą również uczestniczyć instytucje szkolnictwa wyższego z innych państw trzecich.
3. Państwa trzecie uczestniczące w Zintegrowanym Programie podlegają wszelkim zobowiązaniom oraz realizują wszelkie zadania określone niniejszą decyzją w odniesieniu do Państw Członkowskich.

Artykuł 8

Współpraca międzynarodowa

W ramach Zintegrowanego Programu i zgodnie z art. 9 Komisja może podejmować współpracę z państwami trzecimi oraz właściwymi organizacjami międzynarodowymi, w szczególności z Radą Europy, Organizacją Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) oraz Organizacją Narodów Zjednoczonych ds. Oświaty, Nauki i Kultury (UNESCO).

Rozdział II

Realizacja Zintegrowanego Programu

Artykuł 9

Środki wykonawcze

1. Środki wymagane do realizacji Zintegrowanego Programu w odniesieniu do poniższych kwestii są przyjmowane przez Komisję zgodnie z procedurą zarządczą, o której mowa w art. 10 ust. 2:
  - a) roczny plan pracy;
  - b) roczny budżet i podział środków finansowych pomiędzy programami szczegółowymi;

Wtorek 25 października 2005

- c) warunki zapewnienia spójności wewnętrznej Zintegrowanego Programu;
  - d) ustalenie zasad monitorowania i oceny Zintegrowanego Programu oraz upowszechniania i przekazywania wyników.
2. Środki wymagane do realizacji wszelkich kwestii objętych tytułem 1, poza określonymi w ust. 1 niniejszego artykułu, są przyjmowane zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 10 ust. 3.

Artykuł 10

Komitet

1. Komisję wspiera komitet, dalej zwany „Komitetem”.
2. W przypadku odniesienia do niniejszego ustępu zastosowanie mają art. 4 i 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem przepisów jej art. 8.

Termin określony w art. 4 ust. 3 decyzji 1999/468/WE wynosi dwa miesiące.

3. W przypadku odniesienia do niniejszego ustępu zastosowanie mają art. 3 i art. 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem przepisów jej art. 8.
4. Komitet przyjmuje swój regulamin wewnętrzny.
5. Państw Członkowskich nie mogą reprezentować osoby zatrudnione w agencjach krajowych, o których mowa w art. 6 ust. 2 lit. b), bądź sprawujące odpowiedzialność za ich funkcjonowanie.

Artykuł 11

Partnerzy społeczni

1. W przypadku zasięgania opinii Komitetu odnośnie do spraw dotyczących stosowania niniejszej decyzji w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego w pracach Komitetu na zasadzie obserwatorów mogą uczestniczyć przedstawiciele partnerów społecznych, którzy są mianowani przez Komisję w oparciu o propozycje europejskich partnerów społecznych. Liczba takich obserwatorów powinna być równa liczbie przedstawicieli Państw Członkowskich.
2. Obserwatorzy mogą żądać odnotowania ich stanowiska w protokole ze spotkania Komitetu.

Artykuł 12

Kwestie horyzontalne

Przy realizacji Zintegrowanego Programu należy zwracać odpowiednią uwagę na to, czy w pełni wspiera on realizację polityki horyzontalnej Wspólnoty, w szczególności poprzez:

- a) uświadamianie znaczenia różnorodności kulturowej **oraz językowej** i wielokulturowości Europy, a także potrzeby zwalczania **uprzedzeń**, rasizmu i ksenofobii;
- b) działanie na rzecz uczących się osób o specjalnych potrzebach, w szczególności poprzez wspieranie ich integracji w ramach głównego nurtu kształcenia i szkolenia;
- c) uświadamianie znaczenia wysiłków na rzecz trwałego rozwoju gospodarczego;
- d) działanie na rzecz równości kobiet i mężczyzn oraz przyczynianie się do zwalczania wszelkich form dyskryminacji ze względu na płeć, pochodzenie rasowe lub etniczne, religię, przekonania, niepełnosprawność, wiek bądź orientację seksualną.

Wtorek 25 października 2005

Artykuł 13

Wspólne działania

W ramach procesu tworzenia Europy wiedzy działania wspierane w ramach Zintegrowanego Programu mogą być realizowane zgodnie z procedurami, o których mowa w art. 10 ust. 2, wraz z powiązаныmi z nimi programami i działaniami wspólnotowymi, szczególnie w dziedzinie kultury, mediów, młodzieży, badań i rozwoju, zatrudnienia, przedsiębiorczości, środowiska naturalnego oraz technologii informacyjnych i komunikacyjnych.

Artykuł 14

Spójność i komplementarność

1. Komisja we współpracy z Państwami Członkowskimi zapewnia ogólną spójność i komplementarność w stosunku do innych odpowiednich dziedzin polityki, instrumentów i działań wspólnotowych, a w szczególności wobec Europejskiego Funduszu Społecznego, działań na rzecz rozwoju zasobów ludzkich i mobilności w ramach programu ramowego Wspólnoty dotyczącego badań i rozwoju oraz programu statystycznego Wspólnoty. Komisja zapewnia sprawne połączenie Zintegrowanego Programu z programami i działaniami w zakresie kształcenia i szkolenia podejmowanymi w ramach instrumentów przedakcesyjnych Wspólnoty, a także współpracę z państwami trzecimi i właściwymi organizacjami międzynarodowymi.
2. Komisja regularnie informuje Komitet o innych inicjatywach Wspólnoty podejmowanych w dziedzinie kształcenia ustawicznego, w tym o współpracy z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi.
3. Realizując działania w ramach Zintegrowanego Programu, Komisja i Państwa Członkowskie uwzględniają priorytety określone w wytycznych na temat zatrudnienia przyjętych przez Radę w ramach skoordynowanej strategii zatrudnienia.
4. We współpracy z europejskimi partnerami społecznymi Komisja podejmuje starania w celu osiągnięcia odpowiedniego poziomu koordynacji pomiędzy Zintegrowanym Programem i dialogiem społecznym na poziomie Wspólnoty, w tym na poziomie sektorów.
5. Realizując Zintegrowany Program, Komisja zapewnia pomoc ze strony Europejskiego Centrum Rozwoju Szkolenia Zawodowego (Cedefop) w zakresie jego kompetencji oraz zgodnie z ustaleniami zawartymi w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 337/75⁽¹⁾. Tam gdzie to stosowne, Komisja może również zapewnić wsparcie ze strony Europejskiej Fundacji Szkoleniowej w zakresie jej kompetencji oraz zgodnie z ustaleniami zawartymi w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 1360/90 z dnia 7 maja 1990 r.⁽²⁾.
6. Komisja regularnie informuje Komitet Doradczy ds. Szkolenia Zawodowego o postępie w zakresie realizacji programu Leonardo da Vinci.

Rozdział III

Przepisy finansowe – ocena

Artykuł 15

Finansowanie

1. Ustanawia się **orientacyjne** ramy finansowe dla realizacji **niniejszej decyzji na okres 7 lat, licząc od dnia 1 stycznia 2007 r.**, w kwocie **14 377** mln EUR. W tych ramach na finansowanie programów Comenius, Erasmus, Leonardo da Vinci i Grundtvig przeznaczona zostanie kwota nie mniejsza niż określono w punkcie B.9 Załącznika. Komisja może dokonywać zmiany wysokości tych kwot zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 10 ust. 2.

⁽¹⁾ Dz.U. L 39, 13.2.1975, str. 1. Rozporządzenie zmienione ostatnio rozporządzeniem (WE) nr 2051/2004 (Dz.U. L 355 z 1.12.2004, str. 1).

⁽²⁾ Dz.U. L 131, 23.5.1990, str. 1. Rozporządzenie zmienione ostatnio rozporządzeniem (WE) nr 1648/2003. (Dz.U. L 245 z 29.9.2003, str. 22).

Wtorek 25 października 2005

2. Kwota stanowiąca do jednego procenta budżetu Zintegrowanego Programu może zostać przeznaczona na wsparcie udziału w przedsięwzięciach partnerskich, projektach i działaniach sieciowych organizowanych w ramach Zintegrowanego Programu przez partnerów z państw trzecich niebiorących udziału w Zintegrowanym Programie zgodnie z postanowieniami art. 7.

3. Roczne środki zatwierdzane są przez organ budżetowy w ramach limitów przewidzianych w perspektywie finansowej.

Artykuł 16

Monitoring i ocena

1. Komisja regularnie monitoruje Zintegrowany Program we współpracy z Państwami Członkowskimi. Monitoring obejmuje sprawozdania, o których mowa w ust. 4, a także działania szczegółowe.

2. Komisja organizuje regularną, niezależną i zewnętrzną ocenę Zintegrowanego Programu.

3. Państwa Członkowskie przedkładają Komisji sprawozdanie z realizacji i wpływu Zintegrowanego Programu odpowiednio w terminie do 30 czerwca 2010 r. i 30 czerwca 2015 r.

4. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu oraz Komitetowi Regionów:

- a) raport oceniający osiągnięte wyniki oraz jakościowe i ilościowe aspekty realizacji Zintegrowanego Programu w terminie do 31 marca 2011 r.;
- b) komunikat w sprawie kontynuacji Zintegrowanego Programu w terminie do 31 grudnia 2011 r.;
- c) raport oceniający ex post w terminie do 31 marca 2016 r.

TYTUŁ II

PROGRAMY SZCZEGÓŁOWE

Rozdział I

Program Comenius

Artykuł 17

Dostęp do programu Comenius

W ramach Zintegrowanego Programu program Comenius jest skierowany do:

- a) uczniów korzystających z edukacji na poziomie przedszkolnym i szkolnym do końca szkoły średniej;
- b) szkół określonych przez Państwa Członkowskie;
- c) kadry nauczycielskiej, pomocniczej i administracyjnej tych szkół;
- d) stowarzyszeń i przedstawicieli osób związanych z oświatą szkolną;
- e) organizacji publicznych i prywatnych odpowiedzialnych za organizację i realizację oświaty na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym;
- f) ośrodków badawczych i podmiotów zajmujących się kwestiami kształcenia ustawicznego;
- g) instytucji szkolnictwa wyższego.

Wtorek 25 października 2005

Artykuł 18

Cele operacyjne

Oprócz celów Zintegrowanego Programu określonych w art. 1 i 2, program Comenius ma za zadanie realizować następujące cele operacyjne:

- a) **promowanie konwergencji systemów kształcenia Państw Członkowskich w celu osiągnięcia wyższych standardów jakości, w szczególności w drodze wymiany i upowszechniania dobrych praktyk;**
- b) wzrost ilości i poprawę jakości wymiany, w której uczestniczą uczniowie i kadra nauczycielska z różnych Państw Członkowskich;
- c) poprawę pod względem ilościowym i jakościowym przedsięwzięć partnerskich pomiędzy szkołami z różnych Państw Członkowskich, tak by co najmniej jeden uczeń na **piętnastu** uczestniczył we wspólnych działaniach oświatowych w okresie trwania programu;
- d) zachęcanie do nauki **języków obcych, tj. drugiego lub dodatkowego** języka obcego;
- e) wzmacnianie jakości i wymiaru europejskiego szkolenia nauczycieli;
- f) poprawę podejścia pedagogicznego i zarządzania szkołami.

Artykuł 19

Działania

1. W ramach programu Comenius wsparciem mogą być objęte następujące działania:
  - a) mobilność osób, o której mowa w art. 5 ust. 1 lit. a). Organizując bądź wspierając organizację takiej mobilności, należy podjąć niezbędne środki przygotowawcze oraz należyte starania w celu zapewnienia odpowiedniego nadzoru i wsparcia dla mobilności młodych ludzi. Mobilność może obejmować:
    - i) wymianę uczniów i kadry;
    - ii) staże w szkołach lub przedsiębiorstwach za granicą dla uczniów bądź kadry nauczycielskiej;
    - iii) uczestnictwo w kursach szkoleniowych dla nauczycieli;
    - iv) wizyty robocze i przygotowawcze w ramach działań związanych z mobilnością, partnerstwem, projektami bądź sieciami;
    - v) staże dla nauczycieli i potencjalnych nauczycieli;
  - b) tworzenie przedsięwzięć partnerskich, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. b) pomiędzy:
    - i) **szkołami** w celu rozwijania wspólnych projektów oświatowych pomiędzy uczniami („**przedsięwzięcia partnerskie w ramach Comenius**”);
    - ii) **organizacje odpowiedzialne za aspekty edukacji szkolnej w celu sprzyjania współpracy regionalnej** („**przedsięwzięcia partnerskie w ramach Comenius-Regio**”);
  - c) wielostronne projekty współpracy, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. e). Mogą one obejmować projekty mające na celu:
    - i) rozwijanie, propagowanie i rozpowszechnianie **dobrych praktyk w zakresie kształcenia, w tym nowych** metod lub materiałów szkoleniowych;
    - ii) rozwijanie lub wymianę doświadczeń dotyczących systemów informacyjno-doradczych szczególnie dopasowanych do potrzeb osób uczących się **i nauczycieli**, których dotyczy program Comenius;
    - iii) rozwijanie, propagowanie i rozpowszechnianie nowych kursów szkoleniowych dla nauczycieli bądź treści tych kursów;

Wtorek 25 października 2005

- d) sieci, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. e). Mogą one obejmować sieci ukierunkowane na:
- i) rozwój kształcenia w dziedzinie lub tematyce, w którą obejmują, na rzecz własnego rozwoju, jak również na rzecz szeroko pojętej oświaty;
  - ii) przejmowanie i popularyzację dobrych praktyk oraz innowacji;
  - iii) zapewnienie wsparcia merytorycznego dla projektów i przedsięwzięć partnerskich organizowanych przez inne podmioty;
  - iv) wspieranie rozwoju analizy potrzeb oraz jej praktycznego zastosowania w zakresie oświaty szkolnej;
- e) inne inicjatywy ukierunkowane na wspieranie celów programu Comenius, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. h) („działania towarzyszące”).

2. Szczegóły operacyjne działań wymienionych w ust. 1 określone są zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 10 ust. 2.

Artykuł 20

Budżet

Na wsparcie mobilności, o której mowa w art. 19 ust. 1 lit. a), oraz przedsięwzięć partnerskich w ramach programu Comenius, określonych w art. 19 ust. 1 lit. b), przeznaczona jest co najmniej 85 % budżetu przewidzianego dla programu Comenius.

Artykuł 21

Środki wykonawcze

1. Środki wymagane do realizacji programu Comenius w odniesieniu do poniższych spraw są przyjmowane przez Komisję zgodnie z procedurą zarządczą, o której mowa w art. 10 ust. 2:
- a) roczny plan pracy;
  - b) roczny budżet i podział środków finansowych pomiędzy poszczególne działania programu Comenius;
  - c) ogólne wytyczne w zakresie realizacji programu Comenius, kryteria i procedury wyboru;
  - d) podział środków pomiędzy Państwa Członkowskie na działania zarządzane w ramach „procedury agencji krajowej” określone w Załączniku;
  - e) ustalenia zasad monitorowania i oceny programu oraz upowszechniania i przekazywania wyników.
2. Środki wymagane do realizacji programu Comenius w odniesieniu do wszystkich spraw poza określonymi w ust. 1 są przyjmowane zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 10 ust. 3.

Rozdział II

Program Erasmus

Artykuł 22

Dostęp do programu Erasmus

W ramach Zintegrowanego Programu program Erasmus jest skierowany do:

- a) studentów i stażystów pobierających naukę we wszelkich instytucjach szkolnictwa wyższego ogólnego oraz zawodowego (poziom 5 i 6 ISCED);
- b) instytucji szkolnictwa wyższego określonych przez Państwa Członkowskie;

Wtorek 25 października 2005

- c) kadry nauczycielskiej i administracyjnej tych instytucji;
- d) stowarzyszeń i przedstawicieli osób związanych ze szkolnictwem wyższym, w tym stosownych organizacji studenckich, uniwersyteckich oraz nauczycielskich/trenerskich;
- e) przedsiębiorstw, partnerów społecznych i innych przedstawicieli świata pracy;
- f) organizacji publicznych i prywatnych odpowiedzialnych za organizację oraz realizację kształcenia i szkolenia na poziomie lokalnym i regionalnym;
- g) ośrodków badawczych i podmiotów zajmujących się kwestiami kształcenia ustawicznego.

Artykuł 23

Cele operacyjne

Oprócz celów Zintegrowanego Programu określonych w art. 1 i 2 program Erasmus ma za zadanie realizować następujące cele operacyjne:

- a) poprawa pod względem ilościowym i jakościowym mobilności studentów oraz kadry nauczycielskiej w całej Europie, tak by co najmniej 3 miliony osób wzięły udział w mobilności studenckiej w ramach programu Erasmus i poprzedzających go programów do roku 2011;
- b) poprawa pod względem ilościowym i jakościowym współpracy wielostronnej pomiędzy instytucjami szkolnictwa wyższego w Europie;
- c) zwiększanie stopnia zbieżności kwalifikacji nabytych w Europie w instytucjach szkolnictwa wyższego ogólnego i zawodowego;
- d) wspieranie współpracy pomiędzy instytucjami szkolnictwa wyższego i przedsiębiorstwami.

Artykuł 24

Działania

1. W ramach programu Erasmus wsparciem mogą być objęte następujące działania:
  - a) mobilność osób, o której mowa w art. 5 ust. 1 lit. a). Mobilność ta może obejmować:
    - i) mobilność studentów w zakresie studiów lub szkolenia zagranicą w instytucjach szkolnictwa wyższego, jak również staże w przedsiębiorstwach, ośrodkach szkoleniowych bądź innych organizacjach;
    - ii) mobilność kadry nauczycielskiej instytucji szkolnictwa wyższego w celu prowadzenia lub odbywania szkoleń w zagranicznych instytucjach partnerskich;
    - iii) mobilność pozostałego personelu instytucji szkolnictwa wyższego, a także personelu przedsiębiorstw do celów szkoleniowych lub dydaktycznych;
    - iv) intensywne programy organizowane w ramach Erasmus na zasadzie wielostronnej współpracy.

Wsparcie może być również udzielone wysyłającym i goszczącym instytucjom szkolnictwa wyższego lub przedsiębiorstwom na działanie zapewniające jakość na wszystkich etapach związanych z ustaleniami w zakresie mobilności, w tym **kursy przygotowujące oraz utrwalające znajomość języka**.

- b) wspólne projekty, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. e), skupiające się między innymi na innowacji i eksperymentach w dziedzinach określonych w ramach celów szczegółowych i operacyjnych;

Wtorek 25 października 2005

- c) sieci, o których mowa art. 5 ust. 1 lit. e), prowadzone przez konsorcja instytucji szkolnictwa wyższego i reprezentujące poszczególne dyscypliny bądź obszary interdyscyplinarne („sieci tematyczne Erasmusa”), które mają na celu opracowywanie nowych koncepcji i kompetencji w zakresie kształcenia oraz kompetencji. Sieci te mogą również obejmować przedstawicieli innych podmiotów publicznych, przedsiębiorstw lub stowarzyszeń;
  - d) inne inicjatywy mające na celu propagowanie celów programu Erasmus, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. h) („działania towarzyszące”).
2. Uczestnikami działań na rzecz mobilności zgodnie z ust. 1 lit. a) i lit. i) („studenci Erasmusa”) są:
- a) studenci instytucji szkolnictwa wyższego, którzy po ukończeniu co najmniej pierwszego roku studiów odbywają okres studiów w innym Państwie Członkowskim w ramach działań na rzecz mobilności programu Erasmus bez względu na to, czy otrzymali pomoc finansową w ramach tego programu. Okresy te są w pełni uznawane na podstawie umów międzyinstytucjonalnych pomiędzy instytucją wysyłającą i goszczącą. Instytucje goszczące nie pobierają czesnego od takich studentów;
  - b) studenci przyjęci na studia kończące się nadaniem wspólnego dyplomu magisterskiego (Joint Masters) w kraju innym niż kraj, w którym otrzymali dyplom licencjacki;
  - c) studenci instytucji szkolnictwa wyższego biorący udział w stażach w przedsiębiorstwach, **jednostkach administracji publicznej** lub ośrodkach szkoleniowych;
3. Szczegóły operacyjne działań wymienionych w ust. 1 określone są zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 10 ust. 2.

Artykuł 25

Budżet

Na wsparcie mobilności, o której mowa w art. 24 ust. 1 lit. a), przeznaczona jest co najmniej 85 % budżetu przewidzianego dla programu Erasmus.

Artykuł 26

Środki wykonawcze

1. Środki wymagane do realizacji programu Erasmus w odniesieniu do poniższych spraw są przyjmowane przez Komisję zgodnie z procedurą zarządczą, o której mowa w art. 10 ust. 2:
- a) roczny plan pracy;
  - b) roczny budżet i podział środków finansowych pomiędzy poszczególne działania programu Erasmus;
  - c) ogólne wytyczne w zakresie realizacji programu Erasmus, kryteria i procedury wyboru;
  - d) podział środków pomiędzy Państwa Członkowskie na działania zarządzane w ramach „procedury agencji krajowej” określonej w załączniku;
  - e) ustalenie zasad monitorowania i oceny programu oraz upowszechniania i przekazywania wyników.
2. Środki wymagane do realizacji programu Erasmus w odniesieniu do wszystkich kwestii, poza określonymi w ust. 1 niniejszego artykułu, są przyjmowane zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 10 ust. 3.

Wtorek 25 października 2005

Rozdział III

Program Leonardo da Vinci

Artykuł 27

Dostęp do programu Leonardo da Vinci

W ramach Zintegrowanego Programu program Leonardo da Vinci jest skierowany do:

- a) młodych ludzi korzystających z wszystkich form kształcenia i szkolenia zawodowego do końca szkoły średniej (do poziomu trzeciego ISCED);
- b) osób korzystających z ustawicznego kształcenia i szkolenia zawodowego (poziom czwarty ISCED);
- c) uczestników rynku pracy;
- d) instytucji kształcenia w dziedzinach objętych programem Leonardo da Vinci;
- e) kadry nauczycielskiej i administracyjnej tych instytucji kształcenia;
- f) stowarzyszeń i przedstawicieli osób związanych z kształceniem i szkoleniem zawodowym, w tym stowarzyszeń stażystów, rodziców i nauczycieli;
- g) przedsiębiorstw, partnerów społecznych oraz innych przedstawicieli świata pracy, w tym izb i innych organizacji handlowych;
- h) podmiotów świadczących usługi doradczo-informacyjne dotyczące dowolnych aspektów kształcenia ustawicznego;
- i) osób i podmiotów odpowiedzialnych za systemy i politykę w zakresie dowolnych aspektów kształcenia ustawicznego na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym;
- j) ośrodków badawczych i podmiotów zajmujących się kwestiami kształcenia ustawicznego;
- k) organizacji non profit, organizacji ochotniczych i pozarządowych.

Artykuł 28

Cele operacyjne

Oprócz celów Zintegrowanego Programu, określonych w art. 1 i 2, program Leonardo da Vinci ma za zadanie realizować następujące cele operacyjne:

- a) poprawa pod względem ilościowym i jakościowym ogólnoeuropejskiej mobilności osób biorących udział w początkowym etapie kształcenia i szkolenia zawodowego (**np. łączonych wstępnych szkoleniach zawodowych, w tym szkoleniach wymienionych w art. 3 ust. 8**) oraz w szkoleniu ustawicznym, tak by zwiększyć liczbę staży w przedsiębiorstwach do co najmniej 150 tys. rocznie do końca okresu trwania Zintegrowanego Programu. **W każdym Państwie Członkowskim należy zagwarantować indywidualne uczestnictwo stażystów w programach z zakresu mobilności;**
- b) poprawa pod względem ilościowym i jakościowym współpracy pomiędzy instytucjami kształcenia, przedsiębiorstwami, partnerami społecznymi i innymi odpowiednimi podmiotami w całej Europie;
- c) ułatwianie rozwoju innowacyjnych praktyk w dziedzinie szkolenia początkowego i ustawicznego oraz przenoszenia tych praktyk, w tym z państwa uczestniczącego w programie do innych państw;
- d) poprawa stopnia przejrzystości i uznawania kwalifikacji oraz kompetencji, w tym nabytych w drodze kształcenia nieoficjalnego i nieformalnego;
- e) **ułatwianie działań zmierzających do poprawy pod względem ilościowym i jakościowym możliwości stażu dla młodych ludzi, u których okresy wstępnego szkolenia zawodowego przeplatają się z zatrudnieniem na podstawie umowy o pracę.**

Wtorek 25 października 2005

Artykuł 29

Działania

1. W ramach programu Leonardo da Vinci wsparciem mogą być objęte następujące działania:
  - a) mobilność osób, o której mowa w art. 5 ust. 1 lit. a). Organizując bądź wspierając organizację takiej mobilności, należy podjąć niezbędne środki przygotowawcze oraz należyte starania w celu zapewnienia odpowiedniego nadzoru i wsparcia dla mobilności osób. Mobilność może obejmować:
    - i) międzynarodowe staże w przedsiębiorstwach bądź w instytucjach szkoleniowych;
    - ii) staże i wymiany mające na celu wspieranie rozwoju zawodowego trenerów i doradców zawodowych, osób odpowiedzialnych za placówki szkoleniowe oraz za planowanie szkoleń i doradztwo zawodowe w obrębie przedsiębiorstw;
    - iii) **środki, których celem jest z jednej strony ułatwienie uczestnictwa przedsiębiorstw, w szczególności MŚP, bardzo małych przedsiębiorstw oraz przedsiębiorstw rzemieślniczych, w poprawie mobilności osób wymienionych w pkt i) oraz ii), a z drugiej strony ułatwienie rekrutacji uczestników programu dla stażystów;**
  - b) przedsięwzięcia partnerskie, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. b), koncentrujące się na tematach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania dla uczestniczących organizacji;
  - c) projekty wielostronne, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. c), w szczególności te mające na celu poprawę systemów szkoleniowych poprzez transfer innowacji wiążący się z adaptacją pod względem językowym, kulturowym i prawnym do krajowych potrzeb innowacyjnych produktów i procesów opracowanych w różnych kontekstach;
  - d) projekty wielostronne, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. e), mające na celu poprawę systemów szkoleniowych poprzez opracowywanie i transfer innowacji oraz dobrych praktyk;
  - e) sieci tematyczne ekspertów i organizacji, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. e), zajmujące się szczegółowymi kwestiami z zakresu kształcenia i szkolenia zawodowego;
  - f) inne inicjatywy ukierunkowane na wspieranie celów programu Leonardo da Vinci, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. h) („działania towarzyszące”).
2. Szczegóły operacyjne powyższych działań określone są zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 10 ust. 2

Artykuł 30

Budżet

Na wsparcie mobilności **i przedsięwzięć partnerskich**, o których mowa w art. 29 ust. 1 lit. a) **i b)** przeznaczona się co najmniej 75 % budżetu przewidzianego dla programu Leonardo da Vinci.

Artykuł 31

Środki wykonawcze

1. Środki wymagane do realizacji programu Leonardo da Vinci w odniesieniu do poniższych kwestii są przyjmowane przez Komisję zgodnie z procedurą zarządczą, o której mowa w art. 10 ust. 2:
  - a) roczny plan pracy;
  - b) roczny budżet i podział środków finansowych pomiędzy poszczególne działania programu Leonardo da Vinci;
  - c) ogólne wytyczne w zakresie realizacji programu Leonardo da Vinci, kryteria i procedury wyboru;

Wtorek 25 października 2005

- d) podział środków pomiędzy Państwa Członkowskie na działania zarządzane w ramach „procedury agencji krajowej” określonej w załączniku;
- e) ustalanie zasad monitorowania i oceny programu oraz upowszechniania i przekazywania wyników.

2. Środki wymagane do realizacji programu Leonardo da Vinci w odniesieniu do wszystkich kwestii poza określonymi w ust. 1 niniejszego artykułu są przyjmowane zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 10 ust. 3.

Rozdział IV

Program Grundtvig

Artykuł 32

Dostęp do programu Grundtvig

W ramach Zintegrowanego Programu program Grundtvig jest skierowany do:

- a) osób korzystających z kształcenia dla dorosłych;
- b) instytucji świadczących usługi z zakresu kształcenia dorosłych;
- c) kadry nauczycielskiej i administracyjnej tych instytucji oraz innych organizacji zajmujących się kształceniem dorosłych;
- d) placówek zajmujących się wstępnym lub ustawicznym szkoleniem kadry kształcącej dorosłych;
- e) stowarzyszeń i przedstawicieli osób związanych z kształceniem dorosłych, w tym stowarzyszeń osób uczących się i nauczycieli;
- f) podmiotów świadczących usługi doradczo-informacyjne dotyczące dowolnych aspektów kształcenia dorosłych;
- g) osób i podmiotów odpowiedzialnych za systemy i politykę w zakresie dowolnych aspektów kształcenia dorosłych na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym;
- h) ośrodków badawczych i podmiotów zajmujących się kwestiami kształcenia dorosłych;
- i) przedsiębiorstw;
- j) organizacji non profit, organizacji ochotniczych i pozarządowych;
- k) instytucji szkolnictwa wyższego.

Artykuł 33

Cele operacyjne

Oprócz celów Zintegrowanego Programu określonych w art. 1 i 2, programu Grundtvig ma za zadanie realizować następujące cele operacyjne:

- a) poprawa pod względem ilościowym i jakościowym ogólnoeuropejskiej mobilności osób biorących udział w kształceniu dorosłych, tak by wesprzeć mobilność co najmniej 25 tys. tych osób rocznie do końca 2013 r.;
- b) poprawa pod względem ilościowym i jakościowym współpracy pomiędzy organizacjami zajmującymi się kształceniem dorosłych w całej Europie;

Wtorek 25 października 2005

- c) ułatwienie rozwoju innowacyjnych praktyk w dziedzinie kształcenia dorosłych, **oceny kwalifikacji i potwierdzania kwalifikacji nabytych na drodze wcześniejszego doświadczenia zawodowego**, a także ich transferu, w tym z państwa uczestniczącego do innych państw;
- d) zapewnienie **rzeczywiście dostępnych** alternatywnych możliwości **uczestnictwa w kształceniu** dorosłym ludziom z wrażliwych grup społecznych oraz marginalnych środowisk społecznych, w szczególności **osobom starszym i** tym, którzy zaniechali kształcenia bez osiągnięcia podstawowych kwalifikacji **lub są niepiśmienni**;
- e) poprawa podejścia pedagogicznego oraz zarządzania organizacjami kształcenia dorosłych.

Artykuł 34

Działania

1. W ramach programu Grundtvig wsparciem mogą być objęte następujące działania:
  - a) mobilność osób, o której mowa w art. 5 ust. 1 lit. a). Organizując bądź wspierając organizację takiej mobilności, należy podjąć niezbędne środki przygotowawcze oraz należyte starania w celu zapewnienia odpowiedniego nadzoru i wsparcia dla mobilności osób. Mobilność może obejmować wizyty, staże, praktyki i wymiany uczestników formalnego oraz nieformalnego kształcenia dorosłych, w tym szkolenie i rozwój zawodowy kadry zajmującej się kształceniem dorosłych;
  - b) przedsięwzięcia partnerskie, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. b), określane jako „przedsięwzięcia partnerskie Grundtvig na rzecz kształcenia”, koncentrujące się na tematach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania dla uczestniczących organizacji;
  - c) projekty wielostronne, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. e), mające na celu poprawę systemów szkolenia dorosłych poprzez rozwój i transfer innowacji oraz dobrych praktyk;
  - d) sieci tematyczne ekspertów i organizacji, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. e), określanych jako „sieci Grundtvig”, działających głównie w zakresie:
    - i) rozwoju kształcenia dorosłych w odniesieniu do dyscypliny, obszaru tematycznego bądź aspektu zarządzania, którym się zajmują;
    - ii) identyfikacji, **ulepszania** i upowszechnienia dobrych praktyk oraz innowacji;
    - iii) udzielania wsparcia merytorycznego w zakresie projektów i przedsięwzięć partnerskich organizowanych przez inne podmioty, a także ułatwianie współdziałania pomiędzy tymi projektami i przedsięwzięciami partnerskimi;
    - iv) wspierania rozwoju analizy potrzeb oraz zapewnienia jakości w zakresie kształcenia dorosłych;
  - e) inne inicjatywy ukierunkowane na wspieranie celów programu Grundtvig, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. h) („działania towarzyszące”).
2. Szczegóły operacyjne powyższych działań określane są zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 10 ust. 2

Artykuł 35

Budżet

Na wsparcie mobilności oraz przedsięwzięć partnerskich, o których mowa w art. 34 ust. 1 lit. a) i b) przeznaczona jest co najmniej 60 % budżetu przewidzianego dla programu Grundtvig.

Wtorek 25 października 2005

Artykuł 36

Środki wykonawcze

1. Środki wymagane do realizacji programu Grundtvig w odniesieniu do poniższych spraw są przyjmowane przez Komisję zgodnie z procedurą zarządczą, o której mowa w art. 10 ust. 2:
  - a) roczny plan pracy;
  - b) roczny budżet i podział środków finansowych pomiędzy poszczególne działania programu Grundtvig;
  - c) ogólne wytyczne w zakresie realizacji programu Grundtvig, kryteria i procedury wyboru;
  - d) podział środków pomiędzy Państwa Członkowskie na działania zarządzane w ramach „procedury agencji krajowej” określonej w załączniku;
  - e) ustalenia zasad monitorowania i oceny programu oraz upowszechniania i przekazywania wyników.
2. Środki wymagane do realizacji programu Grundtvig w odniesieniu do wszystkich spraw poza określonymi w ust. 1 są przyjmowane zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 10 ust. 3.

Rozdział V

Program międzysektorowy

Artykuł 37

Cele operacyjne

Poza ogólnymi celami Zintegrowanego Programu określonymi w art. 1 i art. 2, program międzysektorowy ma za zadanie realizować następujące cele operacyjne:

- a) wspierać tworzenie polityki na poziomie europejskim w zakresie kształcenia ustawicznego, szczególnie w kontekście procesu lizbońskiego, bolońskiego i kopenhaskiego oraz późniejszych procesów;
- b) zapewniać dostarczanie w odpowiedniej ilości porównywalnych danych, informacji statystycznych i analiz w celu wsparcia procesu tworzenia polityki w zakresie kształcenia ustawicznego;
- c) monitorowanie postępu w realizacji celów kształcenia ustawicznego oraz określanie obszarów wymagających szczególnej uwagi;
- d) propagowanie nauki języków obcych oraz wspieranie różnorodności językowej w Państwach Członkowskich;
- e) wspieranie tworzenia innowacyjnych i opartych na ICT treści, usług, metodologii uczenia oraz praktyk w zakresie kształcenia ustawicznego;
- f) zapewnianie odpowiedniego rozpoznania, przedstawienia i wdrożenia wyników Zintegrowanego Programu na szeroką skalę.

Artykuł 38

Działania

1. Wsparciem mogą być objęte następujące działania w ramach kluczowego działania, o którym mowa w art. 2 ust. 2 lit. a):
  - a) indywidualna mobilność, o której mowa w art. 5 ust. 1 lit. a), w tym wizyty robocze ekspertów i urzędników wyznaczonych przez władze krajowe, regionalne bądź lokalne, dyrektorów placówek oświatowych i szkoleniowych oraz świadczących usługi w zakresie poradnictwa i **potwierdzania jakości**, a także partnerów społecznych;

Wtorek 25 października 2005

- b) projekty wielostronne, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. e), mające na celu przygotowywanie i testowanie propozycji w zakresie polityki na poziomie Wspólnoty;
- c) wielostronne sieci współpracy, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. e), pomiędzy ekspertami i/lub instytucjami pracującymi wspólnie nad kwestiami politycznymi. Sieci te mogą obejmować:
  - i) sieci tematyczne zajmujące się kwestiami związanymi z treścią kształcenia ustawicznego bądź metodologią i polityką kształcenia ustawicznego. Sieci te mogą dokonywać obserwacji, wymiany, identyfikacji i analizy dobrych praktyk oraz innowacji, a także zgłaszać propozycje ich ulepszonego i szerszego użycia w Państwach Członkowskich;
  - ii) stałe konferencje w sprawach politycznych mające na celu koordynację polityki na poziomie europejskim w odniesieniu do strategicznych zagadnień w zakresie kształcenia ustawicznego;
- d) obserwacja i analiza polityki oraz systemów w dziedzinie kształcenia ustawicznego, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. f), co może obejmować:
  - i) analizy i badania porównawcze;
  - ii) opracowywanie wskaźników i ankiet statystycznych, w tym wsparcie dla prac podejmowanych w dziedzinie kształcenia ustawicznego we współpracy z Eurostatem;
  - iii) wsparcie dla funkcjonowania sieci Eurydice oraz finansowanie Europejskiej jednostki Eurydice utworzonej przez Komisję;
- e) działania na rzecz wsparcia przejrzystości i uznawalności kwalifikacji oraz kompetencji, w tym nabytych w drodze kształcenia nieoficjalnego i nieformalnego, informacji i poradnictwa w dziedzinie oświaty, a także współpracy w zakresie zapewniania jakości, o której mowa w art. 5 ust. 1 lit. f), co może obejmować:
  - i) sieci organizacji ułatwiających mobilność i uznawalność, takich jak ośrodki informacji o uznawalności dyplomów i okresów studiów (NARIC);
  - ii) wsparcie dla międzynarodowych portali internetowych, takich jak Ploteus;
  - iii) działania podejmowane w ramach inicjatywy Europass zgodnie z decyzją nr 2241/2004/WE;
- f) inne inicjatywy, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. h), („działania towarzyszące”), ukierunkowane na wspieranie celów kluczowego działania, o którym mowa w art. 2 ust. 2 lit. a).

2. W ramach kluczowego działania, o którym mowa w art. 2 ust. 2 lit. b), może być udzielane wsparcie dla następujących działań strategicznych dotyczących potrzeb oświatowych na więcej niż jednym etapie życia:

- a) projekty wielostronne, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. e), mające między innymi na celu:
  - i) opracowywanie nowych materiałów do nauki języków, w tym kursów on-line oraz instrumentów do testowania znajomości języka;
  - ii) opracowywanie narzędzi i kursów szkolenia nauczycieli języków;
- b) sieci, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. e), w dziedzinie nauki języków obcych i różnorodności językowej;
- c) inne inicjatywy zgodne z celami Zintegrowanego Programu, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. h), w tym działania na rzecz uatrakcyjnienia nauki języków poprzez wykorzystanie środków masowego przekazu i/lub kampanii marketingowych, promocyjnych bądź informacyjnych, a także konferencji, badań i wskaźników statystycznych z zakresu nauki języków obcych i różnorodności językowej.

Wtorek 25 października 2005

3. W ramach kluczowego działania, o którym mowa w art. 2 ust. 2 lit. c), może być udzielane wsparcie dla następujących działań:
- a) projektów wielostronnych, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. e), mających na celu opracowanie i rozpowszechnianie innowacyjnych metod, treści, usług i środowisk;
  - b) sieci, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. e), mających na celu udostępnienie i wymianę wiedzy, doświadczeń oraz dobrych praktyk;
  - c) innych działań mających na celu poprawę polityki i praktyki w dziedzinie kształcenia ustawicznego, jak określono w art. 5 ust. 1 lit. f), co może obejmować mechanizmy oceny, obserwacji, analizy porównawczej, poprawy jakości oraz analizy tendencji w zakresie technologii i pedagogiki.
4. W ramach kluczowego działania, o którym mowa w art. 2 ust. 2 lit. d), może być udzielane wsparcie dla następujących działań:
- a) projektów jednostronnych i krajowych, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. d);
  - b) projektów wielostronnych, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. e), mających między innymi na celu:
    - i) wsparcie wykorzystania i wdrażania innowacyjnych produktów oraz procesów;
    - ii) stymulowanie współpracy w ramach projektów realizowanych w tej samej dziedzinie;
    - iii) opracowywanie dobrych praktyk w odniesieniu do metod upowszechniania;
  - c) tworzenie materiałów źródłowych, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. f), obejmujących zbiory stosownych danych statystycznych oraz badania w dziedzinie upowszechniania i wykorzystania wyników oraz wymiany dobrych praktyk.

Artykuł 39

Środki wykonawcze

1. Środki wymagane do realizacji programu międzysektorowego w odniesieniu do poniższych kwestii są przyjmowane przez Komisję zgodnie z procedurą zarządczą, o której mowa w art. 10 ust. 2:
- a) roczny plan pracy oraz kryteria i procedury wyboru;
  - b) roczny budżet i podział środków finansowych pomiędzy poszczególne działania programu międzysektorowego;
  - c) wytyczne w zakresie realizacji programu międzysektorowego oraz jego kluczowych działań;
  - d) podział środków pomiędzy Państwa Członkowskie na działania zarządzane w ramach „procedury agencji krajowej” określonej w załączniku;
  - e) ustalanie zasad monitorowania i oceny programu oraz upowszechniania i przekazywania wyników.
2. Środki wymagane do realizacji programu międzysektorowego w odniesieniu do wszystkich kwestii poza określonymi w ust. 1 są przyjmowane zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 10 ust. 3.

Wtorek 25 października 2005

Rozdział VI

Program Jean Monnet

Artykuł 40

Dostęp do programu Jean Monnet

W ramach Zintegrowanego Programu oraz załącznika, program Jean Monnet jest skierowany do:

- a) studentów i badaczy w dziedzinie integracji europejskiej we wszystkich rodzajach instytucji szkolnictwa wyższego (piąty i szósty poziom ISCED) na terenie Wspólnoty i poza jej granicami;
- b) instytucji szkolnictwa wyższego na terenie Wspólnoty i poza jej granicami;
- c) kadry nauczycielskiej i administracyjnej tych instytucji;
- d) stowarzyszeń i przedstawicieli osób związanych z kształceniem oraz szkoleniem na terenie Wspólnoty i poza jej granicami;
- e) organizacji publicznych i prywatnych odpowiedzialnych za organizację i realizację kształcenia oraz szkolenia na poziomie lokalnymi i regionalnym;
- f) ośrodków badawczych i podmiotów zajmujących się kwestiami integracji europejskiej na terenie Wspólnoty i poza jej granicami.

Artykuł 41

Cele operacyjne

Oprócz ogólnych celów Zintegrowanego Programu, określonych w art. 1 i 2, program Jean Monnet ma za zadanie realizować następujące cele operacyjne:

- a) stymulowanie udoskonalania w nauczaniu, badaniach i rozważaniach naukowych w zakresie studiów nad integracją europejską w instytucjach szkolnictwa wyższego na terenie Wspólnoty i poza jej granicami;
- b) umacnianie wiedzy i świadomości kwestii integracji europejskiej wśród specjalistów akademickich oraz obywateli europejskich;
- c) wspieranie kluczowych instytucji europejskich zajmujących się kwestiami integracji europejskiej;
- d) wspieranie istnienia europejskich stowarzyszeń działających na rzecz wysokiej jakości kształcenia i szkolenia.

Artykuł 42

Działania

1. W ramach kluczowego działania, o którym mowa w art. 2 ust. 3 lit. a), wsparciem mogą być objęte następujące działania:

- a) projekty jednostronne i krajowe, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. d), obejmujące:
  - i) katedry Jeana Monneta, centra udoskonalania i moduły nauczycielskie;
  - ii) stowarzyszenia profesorów, innych nauczycieli szkolnictwa wyższego oraz badaczy specjalizujących się w dziedzinie integracji europejskiej;
  - iii) wsparcie dla młodych badaczy specjalizujących się w studiach nad integracją europejską;
  - iv) działalność informacyjną i badawczą związaną ze Wspólnotą i mającą na celu propagowanie dyskusji, rozważań naukowych i wiedzy na temat procesu integracji europejskiej;

Wtorek 25 października 2005

b) projekty i sieci wielostronne, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. e), co może obejmować wsparcie dla tworzenia wielostronnych grup roboczych w dziedzinie integracji europejskiej.

2. W ramach kluczowego działania, o którym mowa w art. 2 ust. 3 lit. b), mogą być udzielane dotacje, określone w art. 5 ust. 1 lit. g), na pokrycie niektórych kosztów operacyjnych i administracyjnych dla następujących instytucji:

- a) Kolegium Europejskiego (w Brugii i Natolinie);
- b) Instytutu Europejskiego we Florencji;
- c) Europejskiego Instytutu Administracji Publicznej w Maastricht;
- d) Akademii Prawa Europejskiego w Trewirze;
- e) **Europejskiego Instytutu przy Uniwersytecie w Kraju Saary;**
- f) **Międzynarodowego Centrum Edukacji Europejskiej CIFE (w Nicei);**
- g) **Europejskiego Międzyuczelnianego Centrum Praw Człowieka i Demokracji w Wenecji;**
- h) **Europejskiej Agencji Rozwoju Edukacji Specjalnej Troski w Middelfart.**

3. W ramach kluczowego działania, o którym mowa w art. 2 ust. 3 lit. c), mogą być udzielane dotacje, określone w art. 5 ust. 1 lit. g), na pokrycie niektórych kosztów operacyjnych i administracyjnych europejskich instytucji bądź stowarzyszeń działających w zakresie kształcenia i szkolenia. **Wybór instytucji kwalifikujących się do uzyskania dotacji na pokrycie kosztów operacyjnych dokonywany jest na podstawie procedury przetargowej.**

4. Dotacje mogą być przyznawane na okresy roczne bądź odnawialne na podstawie ramowej umowy partnerskiej z Komisją.

Artykuł 43

Budżet

Na wsparcie kluczowego działania, o którym mowa w art. 2 ust. 3 lit. a), przeznaczają się co najmniej **25%** budżetu przewidzianego dla programu Jean Monnet, na działanie kluczowe, o którym mowa w art. 2 ust. 3 lit. b), co najmniej **48%**, a na działanie kluczowe, o którym mowa w art. 2 ust. 3 lit. c) nie mniej niż **17%**.

Artykuł 44

Środki wykonawcze

1. Środki wymagane do realizacji programu Jean Monnet w odniesieniu do poniższych kwestii są przyjmowane przez Komisję zgodnie z procedurą zarządczą, o której mowa w art. 10 ust. 2:

- a) roczny plan pracy oraz kryteria i procedury wyboru;
- b) roczny budżet i podział środków finansowych pomiędzy poszczególne działania w ramach programu Jean Monnet;
- c) ogólne wytyczne w zakresie realizacji programu Jean Monnet oraz jego kluczowych działań;
- d) ustalanie zasad monitorowania i oceny programu oraz upowszechniania i przekazywania wyników.

2. Środki wymagane do realizacji programu Jean Monnet w odniesieniu do wszystkich spraw poza określonymi w ust. 1 są przyjmowane zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 10 ust. 3.

Wtorek 25 października 2005

TYTUŁ III
POSTANOWIENIA PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

Artykuł 45

Postanowienia przejściowe

Działania zainicjowane w terminie do 31 grudnia 2006 r. w oparciu o decyzję 1999/382/WE, decyzję nr 253/2000/WE, decyzję nr 2318/2003/WE, decyzję nr 791/2004/WE bądź decyzję nr 2241/2004/WE zarządzane są zgodnie z *tymi decyzjami*, z tym, że komitety ustanowione na ich mocy zostaną zastąpione komitetem ustanowionym na mocy art. 10 niniejszej decyzji.

Artykuł 46

Wejście w życie

Decyzja niniejsza wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Sporządzono w

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

POSTANOWIENIA ADMINISTRACYJNE I FINANSOWE

A. Postanowienia administracyjne

Zgłaszanie propozycji w zakresie działań Zintegrowanego Programu oraz ich wybór podlegają następującym procedurom:

1. Procedura agencji krajowej

1.1 Procedura 1

Następujące działania, w przypadku których decyzję o wyborze podejmują właściwe agencje krajowe, zarządzane są w ramach „procedury 1 agencji krajowej”:

- a) międzynarodowa mobilność osób korzystających z kształcenia ustawicznego w Europie, o której mowa w art. 5 ust. 1 lit. a);
- b) dwu- i wielostronne przedsięwzięcia partnerskie, o którym mowa w art. 5 ust. 1 lit. b);
- c) jednostronne i krajowe projekty, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. d), jeśli są finansowane w ramach art. 38 ust. 4 lit. a).

Wnioski o pomoc finansową składane w ramach tych działań powinny być skierowane do odpowiednich agencji krajowych wyznaczonych przez Państwa Członkowskie zgodnie z art. 6 ust. 2 lit. b). Agencje krajowe dokonują wyboru i przyznają pomoc finansową wnioskodawcom wybranym zgodnie z ogólnymi wytycznymi określonymi zgodnie z art. 9, 21, 26, 31, 36 i 39. Agencje krajowe przyznają dotacje beneficjentom mającym siedzibę w danym Państwie Członkowskim. Każdy partner dwu- lub wielostronnych przedsięwzięć partnerskich jest finansowany bezpośrednio przez swoją *agencję krajową*.